

LITNET tarybos posėdžio PROTOKOLAS

2016-01-15 Nr. 30

Posėdis įvyko 2016-01-15

Posėdžio pirmininkas – Marijus Jurgutis

Posėdžio sekretorė – Jolanta Totoraitienė

Dalyvavo: Rasa Alaburdienė, Vaino Brazdeikį pagal įgaliojimą atstovavo Mantas Masaitis, Marijus Jurgutis, Eglė Radvilė pagal įgaliojimą atstovavo Remigijus Kutas, Mindaugas Stoncelis, Saulių Gulbinską pagal įgaliojimą atstovavo Dalia Baziukė, Gracijonas Plančiūnas, Stanislovas Žurauskas, Vitalis Sapagovas, Romanas Tumasonis.

Dalyvių sąrašas pridedamas.

LITNET ekspertų ir CERT grupių nariai: Aurelija Gefenienė (VU), Algimantas Kutka (VU), Egmantas Girnis (VDU), Rimantas Kavaliūnas (KTU), Raimundas Tuminauskas (KTU), Rolandas Garška (KU).

Dienotvarkė

1. Dalyvavimas GEANT veiklose (R. Tuminauskas);
2. LITNET projekto vykdymo 2015 m. veiklos ataskaita (LITNET techniniai centrai, R. Kavaliūnas);
3. LITNET 2016 m. veiklos planas (R. Kavaliūnas);
4. LITNET 2017-2020 metų programos rengimas (M. Jurgutis);
5. LITNET projekto pagal PFSA veiklą 10.3 "Informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET)" pristatymas (A. Žiliukas);
6. LITNET svetainės/portalo atnaujinimas (J. Totoraitienė);
7. CERT tarnybos sudėties pakeitimas;
8. Kiti klausimai.

20-ąjį LITNET tarybos posėdį pradėjo LITNET tarybos pirmininkas Marijus Jurgutis. Visų pirma buvo aptaštas 19 LITNET tarybos posėdžio protokolas Nr. 28 ir elektroninio balsavimo protokolas Nr. 29, visų dalyvavusių balsais buvo pritariama šioms protokolams.

1 SVARSTYTA. Dalyvavimas GEANT veiklose. (R. Tuminauskas).

R. Tuminauskas pristatė GEANT projekto veiklas ir pateikė trumpus jų apibūdinimus. Surinkti pageidavimai iš galimų dalyvių. Dalyvauti pareiškė norą šios institucijos: KTU, VU ir KTU.

Buvo aptarti dalyvavimo būdai:

- Įdarbinimas tiesiogiai pas koordinatorių (KTU). KTU pilnai padengia darbuotojo išlaidas
- Sub-contracting'as. Darbuotojas dirba savo institucijoje. Pagal turimą mokslo skyriaus patirtį, GEANT finansavimo schema leidžia padengti tik 75 proc. DU Kelionės dengiamos pilnai.

2 SVARSTYTA. LITNET projekto vykdymo 2015 m. veiklos ataskaita. (R. Kavaliūnas).

R. Kavaliūnas LITNET tarybos posėdžiui pateikė paruoštą LITNET 2015 m. ataskaitos dokumentą ir pristatė pagrindinius ataskaitos aspektus pagal veiklos programoje numatytas priemones.

I. VEIKLA „ŠIUOLAIKINIŲ INOVATYVIŲ PASLAUGŲ PLĖTOJIMAS LITNET TINKLE“

Priemonė „3.1“ Plėtoti Eduroam tinklą didinant bevielės prieigos galimybes.

2015 metais Eduroam veikė 162 zonose. Į viešąsias vietas Eduroam tinklas buvo išplėstas Kauno Dainavos poliklinikoje- 7 zonos ir Kauno centre Studentų skvere- 1 zona. Daugiausiai užsienyje ir Lietuvoje Eduroam paslauga pasinaudojo VU, VGTU ir KTU naudotojai. Daugiausiai prisijungimų iš kitų institucijų naudotojų turėjo šios įstaigos: VGTU, VU, MAB (Lietuvos moksleivių akademijos Vrublevskių biblioteka). Pagal pateiktą ataskaitą matoma, kad visuose techniniuose centruose sėkmingai plėtojama EDUROAM infrastruktūra.

Priemonė „3.2“ Plėtoti ryšio kanalus Lietuvos viduje iki 10Gbps ir tarptautiniuose tinkluose, dalyvaujant Baltic Ring projekte.

Pagal GEANT projekto koordinatoriaus reikalavimus ryšio linijoje Kaunas – Poznanė įrengtas papildomas 10Gbps sujungimas tarp GEANT maršrutizatorių. Tokiu būdu dabartinės ryšio linijos aparatūrinės galimybės Kaunas – Lenkijos siena ruože yra pilnai išsemtos.

KTU TC LITNET vardu pasirašė asocijuotos narystės sutartį EaP Connect projekte, kurio tikslas užtikrinti didelės spartos ryšių ir GEANT plėtrą į rytų partnerystės regiono šalis: Armėniją, Azerbaidžaną, Baltarusiją, Gruziją, Moldovą ir Ukrainą.

Kanalų plėtra nebuvo vykdoma, duomenų perdavimo spartos nedidėjo, nes 2015 metais tam nebuvo poreikio.

Priemonė „3.3“ Kurti vieningą švietimo institucijų tinklą, įgyvendinant saugaus Interneto koncepciją.

LITNET techniniai centrai ir toliau tiekia paslaugas švietimo institucijoms- internetinio ryšio, el.pašto, tinkalapių prieglobos ir kt. Visų paslaugų sklaida vykdoma tinklalapyje www.lm.lt bei socialiniuose tinkluose youtube, google+, facebook. Švietimo institucijų kompiuterių tinklų administratoriams buvo organizuota eilė seminarų ciklų, mokymų.

Dalyvauta saugaus interneto savaitėje. „Geros ir saugios interneto svetainės sukūrimo vadovas“. Pravestas webinaras „Geros ir saugios interneto svetainės sukūrimo vadovas“, kurio tiesioginę transliaciją galima buvo stebėti internetu.

2015 metais Utenos rajone pradėtas vykdyti pilotinis projektas diegiant belaides zonas, vieningą autentifikaciją ir interneto resursų pasiekimo ribojimo pagal amžių priemones. Projekte dalyvauja 17 švietimo įstaigų. Pilotinio projekto tikslas– praktiškai patikrinti LITNET siūlomo investicinio projekto “Saugios e-mokymosi infrastruktūros kūrimas bendrojo lavinimo mokykloms” techninius ir organizacinius sprendimus

Priemonė „3.4“ Plėtoti LITNET paslaugas diegiant „debesų“ technologijas

2015 metais buvo tęsiama LITNET FEDI paslaugos plėtra ir palaikymas.

Prie LITNET federacinės autentifikavimo infrastruktūros prisijungė ir gali naudotis 7 Lietuvos aukštosios mokyklos, kurių naudotojai sudaro 46% visų Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų ir 48% pedagogų.

Į federacinę autentifikavimo infrastruktūrą buvo pajungtos 5 naujos paslaugos ir metų pabaigoje paslaugų naudotojams buvo prieinamos 11 e.paslaugų. Naujų organizacijų per 2015 metus nebuvo.

Siekiant padidinti LITNET FEDI ir GEANT federacinės paslaugos EDUGAIN suderinamumą buvo padaryti LITNET FEDI schemas pakeitimai. Šie pakeitimai palengvino EDUGAIN metaduomenų diegimo procesą prisijungusioms institucijoms.

Prie EDUGAIN konfederacijos per 2015 metus prisijungė 2 institucijos ir metų pabaigoje buvo prisijungusios 4 LITNET institucijos:

- Kauno technologijos universitetas,
- Utenos kolegija,
- Vilniaus Gedimino technikos universitetas,
- Vilniaus universitetas.

II. VEIKLA „GALIMYBIŲ LIETUVOS AKADEMINEI IR ŠVIETIMO BENDRUOMENEI DALYVAUTI BENDROJE EUROPOS IR PASAULIO SKAITMENINĖJE ERDVĖJE SUDARYMAS“

Priemonė „11.1“ Siekiant aukšto teikiamų paslaugų patikimumo pastoviai prižiūrėti tinklą;

Iš pateiktos ataskaitos matosi, kad magistraliniuose tinkluose sutrikimų nebuvo. Struktūra nusistovėjusi ir stabili. Kooperuojant lėšas su prijungtomis institucijomis Kaune iš seno daugiמודžio į šiuolaikinį modernizuotos optinių ryšių atkarpos: Sporto g. 6- Radastų g. 2 – 750 m, Radastų g.2 – Donelaičio 20 -715 m ir nutiesta nauja 48 gijų magistralė, jungianti miesto centrą ir senamiestį - 2330m. VU techniniame centre atnaujinta įranga pagrindiniuose jungimo mazguose. Nedideli pakeitimai buvo ir kituose centruose.

Nuolat stebimas tinklo veikimas, operatyviai šalinti sutrikimus ir gedimus 2015 metais optiniais ryšiais prijungtų institucijų procentas viršijo 85%

Ryšis su globaliu internetu. GEANT mazgas veikia stabiliai. Stabilizavosi poreikiai, kanalai nedidindami.

Priemonė „11.2“ Užtikrinti ryšį su globaliu internetu, dalyvauti GEANT ir kitų Lietuvos bei tarptautinių organizacijų veiklose

Dalyvauta Europos akademinio tinklo GEANT veikloje (jungčiai su GEANT tinklu)

1. 2015 metais baigėsi ES 7 programos projektas GN3Plus. Projekto vykdymas buvo audituojamas finansiškai, ir atliktas projekto dalykinis vertinimas (review). Projekto vykdymo dalykinė dalis buvo įvertinta „puikiai“ (excellent).
2. KTU pasirašė 7 metų bendradarbiavimo sutartį (framework agreement), kuri numato trijų dalių, pagal specifines paramos sutartis (specific grant agreements – SGA), finansavimą GEANT infrastruktūrai pagal Horizon2020 tyrimo e-infrastruktūrų veiksmų programą. Projekto pavadinimas GN4.
3. Nuo 2015 metų gegužės mėn., pradėtas vykdyti pirmasis GN4 projekto etapas (SGA1), kurio numatoma trukmė - vieneri metai.
4. KTU TC darbuotojai dalyvavo vykdant NA1, JRA1, SA3, SA5 veiklas. KTU TC darbuotojas Raimundas Tuminauskas buvo išrinktas į GEANT direktorių tarybą ir nuo 2015 lapkričio mėn., kaip tarybos narys dalyvauja GEANT projekto planavimo komiteto (GPPC) darbe.

5. Pagrindinis ryšys su ES mokslo ir studijų tinklu ir globaliu Internet tinklu užtikrinamas per GEANT ryšio liniją. Nuo 2015 metų lapkričio mėn., ryšio linijos sparta ribojama tik fizinio interfeiso pagalba. LITNET turi 10Gbps pajungimą į GEANT.

Priemonė "11.3" Apsaugoti tinklo infrastruktūrą, paslaugas ir prijungtų institucijų tinklus

Vykdoma nuolatinė LITNET tinklo infrastruktūros saugos priežiūra, saugos ir grėsmių aptikimo priemonių tobulinimas ir incidentų valdymas. LITNET tinklo infrastruktūros saugumui užtikrinti naudojamos techninės priemonės, tokios kaip virusų aptikimo IDS sistema, tinklo srautų tyrimo sistema NFSEN, mokyklų tinklo ugniasienės, taip pat diegiamos priemonės, automatizuojančios saugumo įvykių surinkimą iš išorinių informacinių šaltinių.

III. Pasiiekti rezultatai

Buvo konstatuota, kad visų priemonių rodiklių yra pasiektos reikšmės atitinka numatytas arba viršytos.

2 NUTARTA. Visų dalyvavusių LITNET tarybos narių balsais nutarta pritarti LITNET 2015 m. veiklos ataskaitai ir teikti ją Švietimo ir mokslo ministerijai.

3 SVARSTYTA. Valstybės biudžeto lėšomis vykdomos LITNET 2016 metų veiklos planas. (R. Kavaliūnas).

R. Kavaliūnas pristatė Valstybės biudžeto lėšomis vykdomos Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET 2016 m. veiklos plano ir sąmatos projektus.

Pagrindinės veiklos:

1. Plėtoti šiuolaikines ir inovatyvias paslaugas LITNET tinkle
2. Sudaryti tinkamas galimybes Lietuvos akademinei ir švietimo bendruomenei dalyvauti bendroje Europos ir pasaulio skaitmeninėje erdvėje

Numatoma plėtoti *Eduroam* tinklą didinant belaidės prieigos galimybes. Bus atlikti tyrimai dėl naujų prieigos zonų. Svarbu įvertinti pedagogų poreikius apsilankant Vilniaus institucijose.

3 NUTARTA. Visų dalyvavusių LITNET tarybos narių balsais nutarta pritarti Valstybės biudžeto lėšomis vykdomos LITNET 2016 m. veiklos plano ir sąmatos projektams su vietoje atliktais sąmatos pakeitimais ir teikti juos tvirtinti švietimo ir mokslo ministrui.

4 SVARSTYTA. LITNET 2017-2020 metų programos rengimas (M. Jurgutis).

Buvo aptarta strategija LITNET 2017-2020 metų programos rengimui. Rengiant programą turi būti atsižvelgta į naudotojų (iš LITNET institucijų) nuomonę. Programos projektas 2016 metų gegužės mėn. turėtų būti pristatytas paslaugų naudotojams ir toliau rašomas atsižvelgiant į pareikštus pasiūlymus bei pastabas.

Projekto rengimui negalima pasamdyti išorinės kompanijos, nes tokios lėšos nenumatytos sąmatoje. Todėl sudaryta projekto rengimo darbo grupė iš LITNET institucijų narių. Siūloma:

1. M. Jurgutis (vadovas)
2. R. Tuminauskas (KTU)
3. A. Žiliukas (KTU)

4. A. Gefenienė (VU)
5. V. Brazdeikis (ITC)
6. R. Kutas (VGTU)
7. M. Stoncelis (ŠU)
8. D. Baziukė (KU)
9. V. Liubinas (VIKO)
10. E. Girnis (VDU)

4 NUTARTA.

4.1. Visų dalyvavusių LITNET tarybos narių balsais patvirtinta aukščiau išvardinta darbo grupė LITNET programos rengimui.

4.2. Iki 2016 metų gegužės 10 turi būti paruoštas programos 1 variantas ir pateiktas svarstymui.

5 SVARSTYTA. LITNET projekto pagal PFSA veiklą 10.3 "Informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET)" pristatymas (A. Žiliukas).

A.Žiliukas pristatė realią situaciją ir darbus, kurie buvo atlikti ruošiant paraišką. Projekto paraiškos teikėjas LITNET vardu yra KTU. Projekto lėšos – „JRANGA“.

Pagal projekto lėšų tipą, PFSA reikalavimas pateikti Investicinį Projektą (IP). Šiuo metu atliekami IP ruošimo darbai. Numatoma IP užbaigimo data 2016 m. sausio pabaiga.

5 NUTARTA. Paruoštą investicinį projektą pateikti ekspertams ir tarybai. Projekto pritarimui pasirinkti el.balsavimo forma.

6 SVARSTYTA. LITNET svetainės/portalo atnaujinimas (J. Totoraitienė);

J. Totoraitienė pristatė naują LITNET svetainės dizaino versiją www.litnet.lt/2016.

6 NUTARTA. Surinkti pasiūlymus iš kompetetingų asmenų ir pagal tai paruošti galutinį svetainės variantą bei perkelti turinį iš senos.

7 SVARSTYTA. CERT tarnybos sudėties pakeitimas.

LITNET tarybos posėdžiui buvo pateikta tvirtinti LITNET CERT tarnybos sudėties pasikeitimus:

- Išbraukti KTU atstovą Arvydą Žiliuką;
- Įtraukti naują KTU atstovą Martyną Buožį (KTU ITD KTC IT saugos grupės vadovą)

7 NUTARTA. Visų dalyvavusių LITNET tarybos narių balsais patvirtinti aukščiau išvardinti CERT tarnybos pakeitimai.

Posėdžio pirmininkas Marijus Jurgutis

Posėdžio sekretorė Jolanta Totoraitienė